

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 51/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., zastúpenej Advokátskou kanceláriou, spol. s r. o., vo veci namietaného porušenia jej práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 CoE 154/2009 zo 17. decembra 2009 a sp. zn. 13 CoE 340/2010 z 15. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2011 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami

Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12 CoE 154/2009 zo 17. decembra 2009 a sp. zn. 13 CoE 340/2010 z 15. novembra 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá aj poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmluvy o úvere uzavretej 3. júna 2003 (ďalej len „zmluva“) poskytla fyzickej osobe (ďalej len „dlžník“) úver v sume 398,33 €. Na zabezpečenie úveru bolo účastníkmi zmluvného vzťahu dojednané priamo v zmluve, že v prípade ak dlžník neplní svoje povinnosti, ktoré zo zmluvy vyplývajú, je dlžníkom určený splnomocnený zástupca oprávnený podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Z dôvodu, že dlžník neuhradil dve po sebe idúce splátky, dostal sa do omeškania so splácaním úveru, ktorý sa takto stal okamžite splatným. Dňa 5. augusta 2003 bola notárom spísaná notárska zápisnica podpísaná splnomocneným zástupcom dlžníka a na Okresnom súde Zvolen (ďalej len „okresný súd“) bol podaný návrh na výkon exekúcie. Okresný súd z vlastného podnetu „*ex officio*“ bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy na vyjadrenie sa účastníkom k návrhu súdu na neprípustnosť vykonávacieho konania uznesením č. k. 11 Er 2966/2003-18 z 20. júla 2009 vyhlásil exekúciu za neprípustnú. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu odvolanie. Krajský súd ako súd odvolací uznesením zo 17. decembra 2009 potvrdil uznesenie okresného súdu. Okresný súd následne uznesením z 10. mája 2010 exekučné konanie zastavil. Sťažovateľka podala aj proti tomuto uzneseniu odvolanie. Krajský súd ako súd odvolací uznesením z 15. novembra 2010 potvrdil uznesenie okresného súdu o zastavení exekučného konania ako vecne a právne správne.

Podľa názoru sťažovateľky napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom súdov, ktorý im predchádzal, boli porušené jej práva „*na spravodlivý proces*“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva „*vyplývajúce z článku 1 Dodatkového protokolu...*“. V ďalšom sťažovateľka interpretovala čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, poukázala na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu. V tomto ohľade namietala, že „*okresný súd... zahájil konanie na vyhlásenie neprípustnosti exekúcie a následne konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením týchto konaní*

neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania na vyhlásenie neprípustnosti exekúcie, či konaniu o zastavení exekúcie. Týmto postupom okresný súd porušil zákonom a ústavou garantovanú rovnosť strán, keďže zahájením konania z vlastného podnetu jednoznačne nahradil vôľu jedného z účastníkov exekúcie na úkor sťažovateľa...“.

V nadväznosti na takéto porušenie práva na spravodlivý proces vidí sťažovateľka v napadnutých uzneseniach krajského súdu zároveň aj porušenie práva na pokojné užívanie svojho majetku zo strany štátneho orgánu. Súd tým, že exekúciu zastavil, znemožnil nútený výkon práva, na ktorý sťažovateľke vznikol nárok na základe zmluvy o úvere a ktorý bol zabezpečený zákonom predvídaným exekučným titulom realizovaný v rámci exekučného konania.

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej práva „na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatočného protokolu“ napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva.

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľkou napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 12 CoE 154/09-28 zo 17. decembra 2009 nadobudlo právoplatnosť 29. januára 2010.

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začína plynúť dňom, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie práva, t. j. v danom prípade od 29. januára 2010. Predmetná sťažnosť bola odoslaná na poštovú prepravu 4. februára 2011, teda jednoznačne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom pre tento druh konania pred ústavným súdom.

2. Krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 13 CoE 340/2010 z 15. novembra 2010 potvrdil uznesenie prvostupňového súdu o zastavení exekúcie. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že krajský súd označeným uznesením porušil právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

2.1 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

Podľa § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Jedným z dôvodov, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku), je prípad, ak súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú [§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku]. V posudzovanom prípade okresný súd uznesením sp. zn. 11 Er 2966/2003 z 20. júla 2009 vyhlásil exekúciu za neprípustnú. Toto uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 29. januára 2010.

Vzhľadom na uvedené krajský súd správne postupoval, keď o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o zastavení exekúcie sp. zn. 11 Er 2966/2003 z 10. mája 2010 rozhodol tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu vo výroku o zastavení exekúcie, keďže podľa už uvedeného právoplatného uznesenia okresného súdu sp. zn. 11 Er 2966/2003 z 20. júla 2009 bola exekúcia právoplatne vyhlásená za neprípustnú. Napadnutým uznesením krajský súd len interpretoval a aplikoval relevantné ustanovenia zákonov. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tak nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2.2 Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení krajského súdu v spojení s uzneseniami súdov prvého stupňa dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že nimi došlo k zásahu do práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Všeobecné súdy svojím postupom aplikovali zákony podľa ich obsahu, v danom prípade predovšetkým ustanovenia Exekučného poriadku. Ústavný súd konštatuje, že z tohto

dôvodu nie je ani taká príčinná súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto je sťažnosť v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená.

Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2011